

Kontakt dla mediów:

Luiza Nowicka, PARP

e-mail: luiza_nowicka@parp.gov.pl

tel.: 880 524 959

Informacja prasowa

Warszawa, 17.02.2023 r.

Jakie wyzwania stoją przed start-upami w 2023 roku?

Pandemia, wojna w Ukrainie, inflacja i kryzys energetyczny odcisnęły znaczne piętno na niemal każdej gałęzi i rynek start-upów nie jest tu wyjątkiem. Prawie połowa z nich odczuła znaczący wzrost kosztów prowadzenia działalności. Tych, którzy nie odnotowali wzrostu kosztów, jest 50 proc. Z kolei start-upów, w których koszty uległy zmniejszeniu, jest śladowa liczba (tylko 1 proc. wskazań). Dane te przynosi ostatni raport „Polskie startupy”, którego partnerem jest Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości. Z raportu wynika również, że jedynie 7 proc. start-upów, w momencie badania, odczuwało spadek zainteresowania inwestorów zagranicznych polskim rynkiem. Znacznie większa część (38 proc.) takiego negatywnego trendu jeszcze nie odczuła.

Zgodnie z danymi z raportu „Polskie startupy” – przygotowanym przez Fundację Startup Poland – o pozycję „polskiej Doliny Krzemowej” rywalizują ze sobą regiony: dolnośląski (z Wrocławiem) i mazowiecki (Warszawa). Trzecim regionem kraju z największą liczbą start-upów jest Małopolska (Kraków). Raport został przygotowany po raz ósmy, a partnerem opracowania, stanowiącego opis rynku w 2022 roku, jest Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP).

Jak wygląda struktura rynku polskich start-upów

W 2022 roku polski rynek start-upów nadal tworzyły głównie młode firmy, ze stażem nieprzekraczającym czterech lat. Założycielami innowacyjnych firm byli najczęściej 30-latkowie (44 proc.), a najwięcej, bo aż jeden na pięć start-upów (21 proc.), powstało w województwie dolnośląskim. Zaraz za nim uplasowały się Mazowsze (20 proc.) i Małopolska (10 proc.). Co trzeci start-up został utworzony przez 20-latkę, a jedynie 21 proc. firm przyznaje, że kobiety stanowią więcej niż połowę ich zespołu.

Dwie trzecie polskich start-upów swoje rozwiązania oferują klientom B2B. 39 proc. ankietowanych kieruje usługi do dużych firm i przedsiębiorstw, a 25 proc. – do małych podmiotów gospodarczych. Wśród start-upów – korzystających z zewnętrznego finansowania – najwięcej jest takich, które mają za sobą tylko jedną rundę inwestycyjną, co podkreśla 67 proc. firm. Kwoty zebrane w ramach wszystkich dotychczasowych rund przez start-upy wynoszą najczęściej między 1 a 2 mln zł. Jednocześnie aż 55 proc. założycieli deklaruje, że zauważa istnienie „start-upowej bańki”, uderzającej w poziom wycen polskich biznesów.

Polski rynek start-upów zdominowany jest przez spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Stanowią one aż 77 proc. uczestników rynku. Najczęściej firmy tworzone są przez 4-10 osób (36 proc. wskazań). Najwięcej, bo aż 69 proc. start-upów korzysta ze sprzedaży jako głównego źródła przychodów. 39 proc. swoje dochody opiera na licencjach.

Technologie górą

Zauważalnie wysokie inwestowania uzyskują obecnie firmy z sektora technologii, a wśród nich przodują te – zapewniające rozwiązania w obszarach: energetyki (OZE), cyberbezpieczeństwa, termomodernizacji, ESG, „zielonych” technologii, blockchain, VR, rozwiązań chmurowych, medtech, edtech oraz fintech. Dwie trzecie start-upów oferuje aplikacje. Poproszeni o wskazanie trzech słów kluczowych, najlepiej oddających charakter głównej usługi lub produktu, ankietowani najczęściej wymieniali: AI i machine learning (21 proc.), produktywność i zarządzanie (14 proc.), analitykę – research tools, business intelligence (13 proc.), HRtech i HR tools, medtech (w obu przypadkach po 12 proc.), usługi finansowe – fintech lub insurtech oraz Big Data (10 proc.).

Przykładem firmy łączącej dwa z najchętniej wspieranych obszarów, tj. nowoczesne technologie z zielonymi rozwiązaniami, jest założony przez kobiety (Izabelę Klusek oraz Elżbietę Häuser-Schöneich) **Cleanstock**. Start-up oferuje rozwiązanie o tej samej nazwie, będące systemem informatycznym, który pozwala przedsiębiorstwom kompleksowo zarządzać wszystkimi aspektami związanymi z energią elektryczną. Firmy, które posiadają własne źródła wytwarzania energii, dzięki rozwiązaniu Cleanstock zyskują dostęp do wiarygodnych danych o produkcji i konsumpcji energii, obliczanych i prezentowanych w dowolnych interwałach czasowych, bilansie energetycznym, czy pozostawionym śladzie węglowym. System zapewnia także całościową obsługę procesu: począwszy od założenia spółdzielni energetycznej, poprzez przyłączanie jej kolejnych członków, rozliczanie opłat, obsługę zgłoszeń serwisowych, personalizowane porady energetyczne i rankingi. Podobne rozwiązanie stworzyła firma **SELECTRIN** – pozwala ono na kompleksowe i zautomatyzowane zarządzanie kosztami i zużyciem energii w firmie. Ujednolica podejście do zarządzania energią w każdym przedsiębiorstwie, bez względu na jego wielkość, umożliwiając podejmowanie trafnych decyzji biznesowych w każdym z następujących obszarów: monitoring, zakupy, finanse, inwestycje. Oba oprogramowania znacząco ułatwiają kontrolę energetyczną innym podmiotom, przyczyniając się m.in. do poprawy ich efektywności energetycznej.

Cel: poprawa komfortu życia

Innowacyjne rozwiązania, proponowane przez start-upy, zaczynają się od pomysłu, a ten najczęściej pochodzi od obserwacji rzeczywistości i dostrzegania w niej niezagospodarowanych obszarów. Od kilku lat polski rynek podbijają popularne aplikacje podcastowe, biblioteki e-booków i audiobooków, które znacznie ułatwiają dostęp do literatury. Co jednak z osobami głuchymi i z niepełnosprawnością słuchową? To pytanie zadała sobie **Migoteka**. Od tego spostrzeżenia rozpoczęła się praca nad aplikacją skierowaną do miłośników książek, posługujących się językiem migowym. Dostępne dzisiaj migobooki przyczyniają się do wyrównania szans osób niesłyszących w

dostępie do edukacji i wspierania ich samodzielności, a samo rozwiązanie zapobiega wykluczeniu głuchych i przeciwdziała dyskryminacji.

Z kolei **Okiday** pomyślał o jakości życia najmłodszych, którzy często nie najlepiej znoszą podróże. Start-up z dziedziny motoryzacji stworzył modułowe podnóżki do dziecięcych fotelików samochodowych, które podnoszą nie tylko komfort podróży, ale także ich bezpieczeństwo. Produkt wspiera utrzymanie prawidłowej postawy siedzącej dzieci i redukuje problem drętwienia nóg u najmłodszych podróżnych.

Medyczne innowacje

Medycyna kocha start-upy, a start-upy medycynę. Innowacyjne rozwiązania bardzo często dotyczą właśnie obszaru zdrowia, a start-upy, z uwagi na swoją specyfikę, przyczyniają się do sprawnego wprowadzania na rynek naprawdę ważnych i potrzebnych rozwiązań, które mają szansę szybko rozwinąć się na znaczącą skalę.

Recogify to start-up z obszaru Medical Imaging, który wspomaga lekarzy w przesiewowej diagnostyce chorób oczu na podstawie cyfrowych zdjęć oka. Sztuczna inteligencja, wykorzystywana w stworzonym przez firmę oprogramowaniu, pozwala wykryć zmiany takie jak na przykład retinopatia cukrzycowa, jaskra czy degeneracja plamki żółtej. Ideą, jaka towarzyszyła twórcom w budowaniu firmy, była chęć uratowania wzroku wielu pacjentów, którzy mogli mieć dotychczas utrudniony dostęp do ochrony zdrowia.

Przesiewową diagnozę chorób ułatwia również **Spectrum Insights**, MedTech zorientowany na wykrywanie chorób demencyjnych, z naciskiem na Alzheimera. Szybka diagnoza jest szansą na powstrzymanie rozwoju schorzenia i poprawę jakości życia pacjentów. Technologia obiektów dźwiękowych oraz sztuczna inteligencja ułatwiają wykrycie choroby na wczesnym jej etapie, a jest to możliwe dzięki wykorzystaniu głosu jako biomarkera.

Start-upy dla biznesu

Rozwiązania z zakresu B2B, dominujące na polskim rynku start-upów, to szerokie spektrum obszarów biznesowych z przestrzenią na innowacje. Od złożonego zarządzania firmą, po kontakty z klientem – możliwości jest nieskończenie wiele. **Fonseka IT** swoją niszę znalazła w bezpieczeństwie spotkań online, które na stałe już wkroczyły do środowiska biznesu. Opracowana przez start-up platforma usługowa VOTEKA, umożliwia prowadzenie spotkań online o charakterze biznesowym oraz decyzyjnym i wykorzystuje technologię biometrii głosowej. Pozwala ona na ciągłą weryfikację i identyfikację uczestnika spotkania online również wtedy, kiedy obraz z kamery jest niedostępny. Biometria głosu jako jedyna pozwala także na uwierzytelnienie konkretnych, wypowiedzianych przez uczestnika spotkania treści.

A co ze sprawnym podpisywaniem umów? **Legalspot** stworzyło platformę, umożliwiającą automatyzację skalowalnych czynności, realizowanych przez działy prawne przedsiębiorstw. Automatyzacja ta dotyczy w głównej mierze cyklu generowania i podpisywania umów.

Rozwiązanie w ciągu kilkunastu minut pozwala automatycznie: wygenerować, obiegowo potwierdzić z pozostałymi działami firmy treść danej umowy oraz finalnie, zdalnie przekazać umowę do elektronicznego podpisu. Usprawnia w ten sposób złożony i czasochłonny proces kontraktacji.

Wszystkie przykłady wymienionych wyżej start-upów wsparte zostały przez Fundusze Europejskie w ramach Programu Polska Wschodnia (POPW).

Nadchodzące wyzwania

Jak wynika z raportu, obecnie główną barierą dla rozwoju start-upów w Polsce są problemy z pozyskaniem pracowników, przy jednoczesnym szybkim wzroście kosztów ich zatrudnienia. Na ten aspekt zwraca uwagę aż 52 proc. start-upów. Kolejnymi wyzwaniami będzie adaptacja do nowych warunków prawnych. Blisko jedna trzecia start-upów (28 proc.) wskazuje, że nowe regulacje wymusiły na nich zmianę formy zatrudniania, a 13 proc., że ściąganie talentów zza granicy stało się dla nich trudniejsze.

Rynek start-upów, jak i pozostałe segmenty polskiej gospodarki, staje przed licznymi wyzwaniami, będącymi efektem między innymi kilku, równolegle występujących kryzysów, tzw. „czarnych łabędzi”. Choć na tę chwilę zaledwie 7 proc. biznesów odczuło odpływ zagranicznych inwestorów, spodziewać się należy, że ten trend, podobnie jak w innych krajach, jeszcze się nasili. Warto zatem wspierać młode, szybko rozwijające się firmy, które dzięki swojej innowacyjności mogą stać się motorem nowoczesnej gospodarki.

W ramach programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW) na pomoc w rozwoju będą mogły liczyć także start-upy. Programy inkubacji będą realizowane przez wyspecjalizowane ośrodki innowacji, działające w partnerstwie z innymi podmiotami ekosystemu wsparcia przedsiębiorczości start-upowej (m.in. uczelnie, fundusze VC, instytucje otoczenia biznesu, przedsiębiorcy).

25 stycznia odbyło się pierwsze posiedzenie Komitetu Monitorującego programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027, na którym przyjęto m.in. kryteria wyboru projektów w konkursie o dotację dla start-upów – „Platformy startowe dla nowych pomysłów”.

[Link do pełnej wersji raportu „Polskie startupy” znajduje się tutaj.](#)

[Katalog prezentujący inne start-upowe rozwiązania, które uzyskały dotację z POPW, dostępny jest na stronie PARP.](#)